

Posudek vedoucí na diplomovou práci Bc. Andrey Častorálové, DiS., s názvem *Každodenní život v rozdělovských věžácích očima první poválečné generace*, FHS UK 2022

Andrea Častorálová si pro svou diplomovou práci zvolila téma „kladenských“ či spíše „rozdělovských věžáků“ očima první poválečné generace. S ohledem na to, kdy byly domy postaveny, je tudíž jasné, že v nich oslovení narátoři bydleli jako děti, což je jeden z nejvýraznějších leitmotivů předložené diplomové práce.

Zmiňované věžové domy byly postaveny v reakci na bytovou krizi zhruba v polovině 50. let. Lidé, kteří se tam v nejmladším dospělém věku stěhovali, patří dnes k nejstarší seniorské generaci, a proto se autorka rozhodla zaměřit na ty, kdo též patřili mezi první obyvatele a zažili tedy „největší slávu“ těchto domů, ale jsou zároveň snáze sehnatelní. Jak se později ukázalo, bylo to rozhodnutí více než prozíravé.

Výběr diplomového projektu totiž neprobíhal bez potíží, a byť se o tom práce nezmiňuje, v úvahu připadala i témata jiná, přičemž jedno z nich autorka opustila již ve fázi značné rozpracovanosti. K „rozdělovským věžákům“ se proto dostala až v průběhu studia, nikoli na jeho začátku, do čehož významně zasáhla i pandemie covid-19 a problémy s ní spojené. Právě zaměření se na mladší generaci prvních obyvatel – byť dnes též ve starším věku – autorce snad usnadnilo nahrávání rozhovorů, které zdaleka neprobíhalo standardně.

Autorka se ve své práci tázala primárně po vzpomínkách na každodenní fungování v domech při vědomí jakéhosi latentního napětí vůči tomu, že domy patřily k relativně často využívaným symbolům dobové propagandy. K zodpovězení těchto otázek (s. 10) prostudovala různorodé archivní prameny, dobový tisk a především pořídila 11 orálně-historických rozhovorů. Ve většině případů musela pracovat s dálkovým přístupem k pramenům, respektive s distančním vedením rozhovorů. Se všemi těmito ztíženými podmínkami se však dle mého vyrovnala velice dobře.

Obsahově práce nabízí jak kontext a historii města Kladna, tak uvedení do problematiky bytové výstavby, přidělování bytů i architektonických záměrů autora (autorů) věžáků, respektive sídliště. Z metodologického hlediska se jedná primárně o přístup obsahově analytický, interpretační momenty jsou přítomny spíše s ohledem

na specifickou povahu vzpomínek narátorů, kteří ve zkoumaném období byli dětmi a jejich perspektiva tak byla útlým věkem zásadně ovlivněna. Tento moment nicméně nepovažuji za limit práce; jistě, mohla-li by autorka pracovat i s generací rodičů stávajících narátorů, zřejmě by byly výsledné závěry různorodější. Na druhou stranu však toto jednogenerační zacílení otevřelo nejen otázku orálně-historického výzkumu života ve specifických stavbách, ale i co se ryze „dětských“ narátorů týče.

V rámci obhajoby bych proto autorku ráda požádala o zamyšlení – byť ryze spekulativní – na otázku, zda se domnívá, že by se mohly závěry práce proměnit, kdyby pracovala i se staršími narátory (případně i mladšími, kteří žili v domech v pozdějších dekadách)? Pokud ano, jak?

Po formální a jazykové stránce je práce zpracována na dobré úrovni, místy pouze poněkud ruší nesprávné dělení vět či sporadické překlepy či drobné chyby. Velice vítám zařazení fotografické přílohy, která obsahuje dosud nepublikované záběry ze soukromých archivů.

Závěrem: předloženou diplomovou práci považuji za solidně zpracovanou, tematicky zcela relevantní i podnětnou z výše uvedených hledisek. Ve srovnání se skutečně excelentními závěrečnými pracemi, obhajovanými na OHSD, je však nutné vzít v potaz nedostatečné naplnění interpretativního přístupu, což ovšem neubírá na obhajitelnosti práce. Diplomovou práci Andrey Častorálové proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení mezi stupni **výborně (1)** a **velmi dobře (2)** dle průběhu obhajoby.

V Praze dne 14. 1. 2022

Mgr. Jana Wohlmuth Markupová, Ph.D.